

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 748

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars I. Wien 1793.

883

I C I O D I C E S A

884

tuor beatitudines legitur (leguntur) quia quatuor uirtutes cardinales in ipsis continentur. Candes latine dicuntur. iste quatuor beatitudines ostendunt quatuor partes mundi. Manet tamen difficultas τε Candes five Candes, nisi dicas legendum Cardines, aut cum Geometrico corruptum graecum καρδιος. Atque haec innuisse sufficiat ad consanandas vetustas has Pseudohieronymi Adnotationes olim animum adjecturo, quae hac minima formula terminantur: Explicit Expositio Sandi Hieronimi Presbiteri IIIIor Euangel. De Breui Proverbio Edita.

*II. fol. 60. eadem Sec. X. manu sequuntur: I. Locus de Antichristo ex Apocalypsi hoc initio: *Judex iniquus id est antichristus. qui deum non timet quia superbus est &c.* II. Incipiunt Sententias *De Floratibus* (Floretis, Florilegiis) *Diuerfis*. Catechesis vide licet de Natura et Creatione Hominis, de praecipuis Fidei Capitibus, deque omnibus sacris V. et N. T. Libris, cuius initium: Int. *Homo per quid dicitur?* Resp. *Homo dicitur ab humo quia de limo terre formatus est.* &c. III. Locus Augustini de Monstris, qui c. 8. L. XVI. de Civ. Dei est. IV. Ritus conjurandi Tempestates.*

III. fol. 68. manu Sec. XIV. Incipit tractatus Raby samuelis Israbelite per quem probatur adventus christi siue Messye dudum preteritus per dicta veteris legis et prophetarum que iudei recipiunt. Praeit interpretis Alphonsi Boni-

hominis O. P. Dicatio, ut Cod. DCXV. quo te refer.

Codicis extremo a Compactore adtexta est Lacinia membranea Sec. fortasse VI. versus aliquot L. Numeror. c. 26. charactere unciali per pulcro exhibens, nec illos Interpretationis Hieronymianaem.

CCLV. VII. C. 7

Codex membraneus lat. Sec. ¹⁶⁴ XII. Folior. 98. f. nitide exaratus, rubricisque distinctus continet I. Commentaria in Marci Evangelium Hieronymo subposita. Praecedens Index hoc rubro: *Incipiunt Capitula Secundum Marcum dicta per hieronimum.* Haec tamen Capitula per Operis decursum nullibi indicantur, sed totum Opus in duas, quod singulare est, *Homiliae* dividitur, suffragante, qui in antica thecae parte scriptus est, titulo: *Jeronimus super Marcum in duabus omelias.* Incipit vero *Omelia Secunda* ad Marci C. XII. ab illis verbis: *Mulier sterilis non relinquens semen &c.* Post indicem *Incipit expositio beati Hieronimi in Marcum Ev.* *Incipit Prologus.* *Omnis Scriba doctus in regno celorum &c.* Et sic reliqua, ut nobis Cod. CCXLVII. n. 2. et editionis *Vallarsiana Opp. Hier.* T. XI. p. 783.

II. fol. 22. Incipit liber episcopalis in quo continentur acta beatorum pontificum urbis romae. Incipit epistola beati hieronimi presbiteri ad beatissimum damasum episcopum

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 748

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars I. Wien 1793.

885

P A T R I S T I C I .

886

*scopum urbis romę. Adiectum est Damasi Responsum. Primus has epistolas produxit Godefr. Henschenius in *Act. SS. T. I. Aprilis*, et pro sinceris habuit, in quo suffragatorem praeter alios nactus est Lambecium nostrum L. II. p. 926. edit. Kollar. col. 813. Sed Emm. Schelstrati rationibus jam in prima edit. *Antiquitatis Eccl. illustr.* 1678. adlatis permovit Dan. Papebrochium, ut in *Propyl.* ad T. IV. Maji Henschenii judicium retractaret, ex quo tempore communi calculo, si fortasse Job. Ciampinum in *Examine Libri Pontif. Sect. 10. Romae* 1688. et *Muratorii Scriptt. Ital.* T. III. p. 50. excipias, abdicatae sunt hae Epistolae; cui tamen eas per se cognoscendi est animus, adeat Lambecium l. cit. Schelstrati cit. edit. altera *Romae* 1692. T. I. *Dissert.* 3. p. 347. *Fabricium v. Damasus &c.* Illas continuo jam excipit *Catalogus Pontificum Rom.* pertingens a S. Petro ad *Formosum*, qui sedem an. 891. occupavit, in quo *Anacletus a Cleto* distinguitur, *Fabianus* pro *Sabiniano* scribitur, solique nomini *Hadriani* I. adjicitur haec nota: *Anno DCCLXX. III. Karolus imuitatus ab adriano papa italiam ingrediens. desiderium regem in papia obredit. DCCLXXIIII. Karolus papiam cepit, et desiderium regem in franciam duxit DCCLXXV. Adrianus papa decessit in natale domini (795) et leo electus consecratus est.* Catalogo succedit miniata haec inscriptio: *Incipiunt Gesta supra**

scriptorum pontificum. Haec tamen *Gesta* non emetiuntur totum Catalogum, sed definunt in *Stephano* II. qui anno 752. Pontificium cepit. Illorum porro Collectorem non esse *Damasum*, neque omnium autorem *Anastasium* dictum *Bibliothecarium* satis inter Eruditos convenit. Variare Exemplaria non tantum, quod progressum temporis, sed etiam, quod res et dictionem spectat, facile quivis videt, qui *Emm. Schelstrati* *Dissert.* III. *de antiquis Rom. Pontiff. Catalogis, Antiquit. Eccl. illustr.* T. I. *Romae* 1692. p. 327. f. Job. Ciampini Examen supracit. *Fr. Blanchini* editionem *Libri Pontificalis Romae* coeptam 1718. et IV. *Voll.* f. constantem, et Job. *Vignolii* opus idem *ibid.* curatum 1724. III. *Voll.* 4. adierit, in quibus nostri quoque Exemplaris disjecta membra reperiuntur.

III. fol. 31. *Acta S. Nicolai Myrensis Episcopi* tribus partibus constantia. Prima est *Vita* hac miniata inscriptione: *Prologus de Vita Sancti Nykolai.* Initium Prologi: *Gloriosa quidem acta Sanctorum, quibus ab ortu nativitatis suę feliciter domino placuerunt &c.* Finis: *nunc ad narrationis seriem redeamus.* Narratio ipsa titulum hunc miniatum praefert: *Quo die Sanctus Nykolaus natus stetit in pelvi.* Et quod III. ieunavit. Incipit: *Placuit igitur Redemptori omnium cuidam clarissimo uiro epiphanio nomine concedere filium &c.* constatque Capitibus XXVII. quo-
rum

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 748

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars I. Wien 1793.

887

C O D I C E S

888

rum postremum sic rubro inscriptum: *Incipiunt a&ta san&issimi Nykolai archiepiscopi lice& miren sis metropoleos mense decembrio die VI. maxime prolixum est, versusque finem haec habet: Huc usque de grecorum editione trahentes do&torum ad latinitatis transstilimus gratiam &c.* Pars altera hoc titulo gaudet: *Incipiunt post obitum miracula Sandi Nykolai. Incipit: Igitur postquam beatissimus Nykolaus ex hoc mundo migravit &c.* Finit: *apud ipsum mundi conditorem intercessorem habeamus per eum qui uiuit &c.* Utraque haec Pars, ut re conveniat, abludit tamen et ordine et phrafi a tribus Nicolai vitis, quas Aloys. Lipomanus in Vit. SS. PP. P. II. p. 252. exhibet, nec novi, an inter A&a Nicolai a Nic. Carminio Falconio Neap. 1751. f. publicata, quae ad manum non sunt, extet, aut, an inter Continuatorum Bollandi Collectanea fit, olim ad diem VIII. Id. Decembr. proferenda. Tertia Pars agit de Translatione Corporis D. Nicolai Barium in Apuliam minio sic inscripta: *Prologus De translatione Sandi Nykolai episcopi. Que est septimo idus maii. Gloriosa Sanctorum Merita dum pio ac frequenti studio &c.* Narrationis initium: *Est ergo Uaris (Barium) Ciuitas Apulie que dicitur una esse ex decem et octo Provinciis Italie &c.* Extat ejusmodi Narratio, sed dictione diversa T. VII. Laur. Surii de probat. SS. Vitis p. 397. scripta

a Jobanne Archid. Barenfi circa an. 1088. invenio tamen in not. ad Martyrol. Rom. Baronii die 9. Maji p. 187. latitare et aliam in Mfs. autore Nicephoro Barenfi, quae, num nostra sit, dicere non habeo. Hagiographi Belgae de hac Translatione agere ad diem supradictam Decembris distulere.

IV. fol. 51. *Incipit prologus in uitam Godehardi episcopi et confessoris. Summe Reverentie deco re venerando Domno meo et magistro Albuino. toto semper devotionis studio colendo. Wolfberius spiritu et corpore modicus &c.* Legitur haec Godehardi prium Altahae inferioris in Bojoaria (non Tegernseensis, ut Fabric.) Abbatis, tum Episcopi Hildensis 1038. Vita autore non Arnoldo, sed Wolfberio Monacho Altabenfi in Cph. Broweri Sideribus Germ. apud Surium ad diem IV. Maji, ad eandem in Altis SS. T. I. p. 502. apud Mabillo nium Sec. VI. Bened. P. I. p. 395. et in Leibnitii Scriptt. Brunsv. T. I. p. 482. Deest tamen in Cod. nostro ultima Appendix.

V. fol. 72. *Vita S. Willibaldi episcopi.* Initium: *Originem Egregii confessoris christi atque pontificis &c.* Finis: *et precipue tuis tibi a christo collatis, Per eum qui cum patre &c.* Vita haec Willibaldi Angli, primi Sec. VIII. Eichstettenium Episcopi extat in Henr. Canisi Le&t. antiq. edit. Basnag. Amst. 1725. T. III. P. I. p. 13. Reginoldum Ep. Eich-

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 748

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars I. Wien 1793.

889

P A T R I S T I C I .

890

Eichstettensem 989. autorem facit *Canisius*, dubitante *Bagnacio* in *Praef.*

VI. fol. 76. *Incipit prefacio in uitam S. Maximini treuerorum archiepiscopi. Lopus Waldoni Suo Salutem. Amicos honestis certare officiis &c. Vitam hanc edidit Steph. Baluzius inter Opera Servati Lupi Presb. et Abb. Ferrarensis Paris. 1664. p. 275. 8.*

VII. fol. 80. p. 2. *Incipit prologus in uitam Nicecii treuerorum archiepiscopi. Si fides dictis adhibetur &c. Autor hujus vitae Gregorius Ep. Turonensis, qui eam Vitis PP. c. 17. inferuit, ubi in edit. Opp. Paris. 1699. legitur col. 1231. f. usque ad illam Codicis nostri particulam: Nam ibi cunctorum &c. quae ex ejusdem Gregorii Libro de Gloria Confessorum c. 94. col. 976. defumta est.*

VIII. fol. 84. *Incipit vita Sandi Symeonis Monachi. Igitur vir dei Symeon patre greco Antonio dido &c. Simeon hic Syracusanus reclusus in turri circa Treverim obiit 1035. Vita illius*

praesens habetur T. III. *Surii* p. 439. et in *Adis SS. T. I. Junii* p. 89. et quidem cum Praef. *Euerwini* Abb. S. *Martini* Trever. ad *Popponem* ejus urbis Archiepiscopum, quae nobis deest, uti et extrema illa particula, quae incipit: *Ea tempestate &c.*

IX. fol. 89. p. 2. *Prologus in passionem S. Antonini martiris. Quaecumque de Sandorum ac beatissimorum martyrum mirabilibus recitanda sunt &c. Titulus et initium: Vita uel passio antonini M. Igitur Reverentissimus Puer Antoninus &c. Finis: Explicit passio sancti antonini martiris. quem peregrini Antilinum uocant. Qui passus est apamia ciuitate sub antonino imperatore cognomento pii III^{to}. N. Septembri. Haec ciuitas Syriaene sit, an Galliae, multis ventilant Hagiographi Antverpienses ad diem 2. Sept. T. I. p. 340. Acta vero nostra primit Phil. Labbeus T. I. *Novae Bibl. Mss. Paris. 1657. p. 688. f. usque ad Versus numero 34. nostro in Codice subjectos, quorum initium finemque recitare lubet:**

*Germine conspicuo primis natalibus ortus
Floruit hic sanctus, magnis uirtutibus auditus.
Denique celestis doctrina lampade feruens
Jura sacerdotii meritis poscentibus ipsis
Induit et christo studuit seruire tonanti. &c. —
Atque coronatum uitrici tempora lauro
Angelicis cuneis adscivit iure sodalem,
Cum quibus eterna fruitur per tempora doxa.*

X. fol. 93. p. 2. Historia translationis SS. *Synesii* et *Theopompi* ad Coenobium Nonantulense pro-

pe Tarvissium hoc rubro: XI.
Kal. Junii festiuitas Sandorum
Martirum Senesii et Theoponti.

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 748

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars I. Wien 1793.

891

C O D I C E S

892

Initium brevis Prooemii: *Omnipotentis Dei magnificentia sua uult pietate solita &c.* Ipsius Historiae: *Anno igitur incarnationis Christi septingentesimo octuagesimo imperii uero Karoli magni septimo &c.* Meminit Petrus de Natalibus in Cat. SS. L. V. c. 33. *Theopompi et Senesii Nicomediae passorum. Bollandus eos ex Martyrologio Rom. profert ad diem 3. Jan. sub nomine Theopempti et Theonae dicti etiam Synesii.* Successores ejus T. V. Maji p. 2. in praetermissis ad diem 21. Maji dicunt, se Acta eorum graeca, prolixiora, quam latina nactos esse, simulque translationem Reliquarum Nonantulam factam,

atque ea omnia servatuos Supplementis Mensis Januarii olim edendis. Interea vero Ferd. Ughellus Narrationem hanc Italiae suae Sacrae inseruit, ubi legitur edit. novae T. V. col. 491. ex Codice Nonantulensi vetusto, ut ait, quo tamen noster prolixior est; cum enim ille in haec designat verba: *ipsorum precibus usque bodie sanantur*, noster plus 56. lineis excedit, narratque pestem saevissimam tempore Rodolfi II. Abbatis, qui obiit 1037. circumgestatione sacrorum Corporum a populo Nonantulensi abactam, *versus* item eorum sarcophago inscriptos esse, quos recitat hoc initio et fine:

*Hic recubat sanctus Senesius intus in arca.
Theopontius extans almus in ipsa.
Quos sudore suo uexit Rodolfus adelphus.
Qui tunc teruisio degebat paupere cella.
Petrus sacra sacer condens posuitque locello &c.
Viuere Rolandi per uos sit in ethere beati*

Rodolfi primitus pro Rolandi scriptum putem; vox enim rescripta est. Alia de his Martyribus Cosmae Materiensis Carmina habes Ughellii T. II. in Epp. Mutinensis col. 111. Initium narrationis totius decerpit etiam Mabilioni. Actor. O. S. B. Sec. I. p. 13.

CCLVI. VI. H. 26.

664 Codex membraneus lat. Sec. XI. Folior. 256. 4. eleganter scriptus, eximiaeque notae continent: I. fine inscriptione Opuscu-

lum exhortatorium ad Virginem quandam de officiis Castimoniae, quod incipit: *Quantam in celestibus beatitudinem uirginitas sancta possideat preter scripturarum testimonia ecclesiæ etiam consuetudine edocemur &c.* Hieronymo olim attributum interque Subposititia translatum legitur edit. Vallars. T. XI. p. 127. titulo *Laus Virginitatis*, atque in *Admonitione* prævia recte arguitur non diu post annum 404. conscriptum fuisse, eo, quod adludat ad Innocentii I. Pont. Epistolam ad Victoricum Rothomag. hujus anni, quam